

Jaka przyszłość czeka polską edukację? - ciekawe wypowiedzi o samorządach

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport

Opublikowano: czwartek, 04, luty 2016 23:00

Katarzyna Liszka-Michałka

Odśłony: 1174

Podczas posiedzenia senackiej Komisji Nauki, Edukacji i Sportu, które odbyło się 27 stycznia br. Minister Anna Zalewska przedstawiła informacje na temat planowanych działań i zamierzeń resortu edukacji.

Wprowadzone już zmiany

Odnosząc się do ustawy o sześciolatkach Pani Minister przeprosiła, że był to projekt poselski, zaznaczyła także że kolejne projekty będą już projektami rządowymi. Jednakże taki status ustawy o sześciolatkach był podyktowany koniecznością szybkiego odwrócenia reformy, która doprowadziła do chaosu w szkołach i niezadowolenia rodziców. Zdaniem Pani Minister dzięki temu samorządy będą przynajmniej prześcigały się we wprowadzaniu promocji szkół dla sześciolatka, który ma przyjść do pierwszej klasy.

Co do wzmocnienia roli kuratora to dokonano tej zmiany na tyle na ile na razie się dało. Pani Minister wskazała, że nie jest to złośliwość w stosunku do samorządów tylko konieczność przypilnowania tego roku i następnego do zmiany systemu, żeby móc uporządkować sam system a także szkoły a nie odtwarzać je, bo jak się zlikwiduje placówkę to odtworzyć ją jest trudno.

Nadzór pedagogiczny

Zajdą też duże zmiany w nadzorze pedagogicznym. Nowo wybrani kuratorzy przygotowują nowe przepisy dotyczące nadzoru pedagogicznego, zaplanowane jest także, że kuratorzy zostaną zobowiązani do organizowania bardzo dużych konferencji z dyrektorami i nauczycielami, które mają wskazać w sposób jednoznaczny jak odbiurokratyzować szkołę.

Projekty ustaw

Pani Minister wspomniała także, że w uzgodnieniach międzyresortowych są dwa projekty: jeden dotyczący Karty Nauczyciela i likwidacji godzin karcianych i drugi dotyczący likwidacji egzaminu po 6 klasie.

Odnosząc się do likwidacji godzin karcianych Pani Minister zaapelowała do senatorów, aby nie wierzyli samorządom, które mówią, że nagle będą tracić pieniądze bo to były darmowe godziny i samorządy nie mają prawa nawet w ten sposób mówić, a jeżeli tak mówią to znaczy, że do tej pory w sposób nielegalny

wykorzystywano godziny karciane czyli obowiązkowe darmowe.

Ponadto za wstyd Minister Zalewska uznała brak dotychczasowego jasnego określenia źródeł finansowania nagród dla profesorów oświaty i funkcjonowania komisji dyscyplinarnych na zasadach przyjętych jeszcze w 1982 r. Obie te kwestie nowelizacja ustawy Karta Nauczyciela również rozwiązuje.

Jak podkreśliła Pani Minister związki zawodowe zgodziły się na powyższe zmiany. Już jest też sygnał że związki zawodowe są także gotowe do zmiany Karty Nauczyciela. 4 lutego br. w Krynicy Górskiej na sesji „Solidarności” Minister będzie dyskutowała ze związkowcami o zmianach w Karcie Nauczyciela bo w wielu miejscach ma ona zapisy archaiczne i trzeba je zmienić.

Drugi projekt jeszcze nie wyszedł z Ministerstwa, wyjdzie ok 10 lutego br. a dotyczy on wspomnianej zmiany polegającej na likwidacji testu po 6 klasie. Skończył się projekt europejski, więc można sobie na to pozwolić. Egzamin ten o niczym nie świadczył i o niczym nie mówił, stanowił tylko o edukacyjnej wartości dodanej. Likwidacja tego egzaminu spowoduje, że dzieci w I klasie gimnazjum będą mogły na spokojnie napisać te testy w klasie z nauczycielem, żeby porównać przerost umiejętności. Jak wskazała Pani Minister ta likwidacja spowoduje zaoszczędzenie sporych środków finansowych, które będą potrzebne żeby „ucywilizować” wyniki z matury. Co roku spływa bardzo dużo odwołań od wyników, a klucze są tak konstruowane że nie można ich wzruszyć albo są takie pytania że kilku profesorów ma inne zdanie. Założenie resortu jest takie, aby to poprawić. Od 2017 r. planowane jest wprowadzenie rozwiązania dotyczącego odwołania od wyników okręgowej komisji egzaminacyjnej. Odwołania rozpatrywać będą eksperci powoływani przy CKE – ich wynagrodzenie będzie sfinansowane z oszczędności po likwidacji egzaminu po 6 klasie. Obecnie to rozwiązanie jest projektowane przez MEN i potrzebują wsparcia w tym zakresie. Jest tylko kłopot bo uczelnie na dwa lata wstecz ustalają reguły rekrutacji i Ministerstwo planuje zwrócić się do uczelni, żeby jednak w regułach kwalifikacji zostawiono kilka miejsc, dla uczniów którzy skutecznie się odwołują. Pani Minister wyraziła, że zdaje sobie sprawę że takie rozwiązanie może napotkać opór ze strony uczelni wyższych ale z drugiej strony im też zależy na pozyskaniu studentów.

Debate o edukacji

Jak wskazała Pani Minister 2 lutego br. rozpocznie się debata o edukacji i skończy się w czerwcu w Kancelarii Prezydenta. Podczas debaty dyskusje dotyczyć będą ponad 200 zdiagnozowanych problemów i zebrani będą starali się wypracować skuteczne rozwiązania. Pani Minister zadeklarowała także, że pojawi się potrzeba przyspieszonej pracy nad podstawami programowymi, m.in. lekcji historii i wychowania fizycznego.

Ponadto Ministerstwo poważnie rozważa objęcie od 2017 r. subwencjonowaniem 6 – latków. Wszystko zależy od tego jak będzie wyglądał wtedy budżet i jak wyjdzie analiza subwencji. Pani Minister zadeklarowała, że resort edukacji podejmie rozmowy z organami prowadzącymi i korporacjami samorządowymi, żeby pokazały mankamenty subwencji.

Jak wskazała Pani Minister równocześnie z debatą pracują eksperci dobrej zmiany.

W lipcu ukażą się analizy z debaty i wnioski. W sierpniu zostaną opracowane założenia zmian w ustawie i zostaną na nowo opracowane podstawy programowe.

Na prośbę przewodniczącego komisji Pani Minister odniosła się także do likwidacji gimnazjów i kształcenia zawodowego.

Likwidacja gimnazjów

Jak wskazała, nie ma projektu ustawy o gimnazjach, a nauczyciele się denerwują że coś złego się wydarzy. Z drugiej strony oburzeni rodzice piszą do MEN bo ich interesuje edukacja a nie system. Nie ma projektu przewidującego likwidację gimnazjów, więc nie można się do tego odnieść bo to byłaby fikcja literacka.

Inne kwestie wymagające zmiany

Jak zauważyła Pani Minister musi się ona zająć zmianą systemu i ustalić priorytety. Musi wysłuchać wszystkich głosów, także tych skrajnie krytycznych. Zmiany systemu zostaną zaproponowane w czerwcu. Pani Minister zwróciła uwagę, że będzie chciała wydłużyć naukę w liceum do czterech lat ponieważ obecnie przez pół roku jedynie konsoliduje się klasę a 2,5 roku staje się kursem przygotowawczym do matury. Ponadto bardzo potrzebna jest zmiana podstawy programowej. Dlatego MEN pragnie powołać departament programów i podręczników w związku z tym on będzie monitorować te kwestie. Docelowo zagadnieniem tym zajmie się instytut, gdzie znajdzie się zaplecze badawcze do monitorowania podstawy programowej i podręczników.

Pani Minister zadeklarowała, że system zostanie zmieniony i podczas debaty zostaną omówione szczegóły. Największą troską są dzieci ale i nauczyciele bo bez nich nie byłoby systemu dlatego na poziomie ustawy Pani Minister chce ich zabezpieczyć. Bardzo ważne jest też zdaniem Pani Minister zajęcie się podczas omawiania subwencji małymi szkołami.

Jak podkreśliła Minister Zalewska w obecnym systemie jest mnóstwo rzeczy które się sypią, np. przy niżu swoją żywotność tracą uczelnie publiczne, jest kłopot z policealnymi szkołami dla dorosłych, gdyż ich funkcjonowanie to koszmarny wyciek pieniędzy, a jeśli nic się w tej kwestii nie zrobimy to znikną państwowe wyższe szkoły zawodowe. Konieczne jest także w opinii Minister przyporządkowanie doskonalenie zawodowe, ponieważ przekazuje się na nie duże pieniądze a nie ma nad tym kontroli. Co więcej w szkołach jest nawał firm szkoleniowych, które interpretują rozporządzenia i w szkołach jest w związku z tym duże zamieszanie. Ponadto bardzo duże problemy są także z Młodzieżowymi Ośrodkami Wychowawczymi w związku z kontrolami urzędów skarbowych i koniecznością zwrotu subwencji. W rozporządzeniu znalazła się już definicja wychowanka ale przewidziano że ten przepis rozporządzenia wejdzie w życie dopiero w roku 2017 r., co zdaniem Pani Minister należy przyspieszyć.

Szkolnictwo zawodowe

Jak wskazała Pani Minister bez szkolnictwa zawodowego nie ruszymy gospodarki, dlatego potrzebne są rozsądne zmiany, bo kłopotów jest wiele, począwszy od egzaminów które wyłączają szkołę na kilka tygodni, z delegowaniem nauczycieli do egzaminów w innych szkołach, z ilością nauczycieli zawodowych czy też z tym, że kształcenie zawodowe nie jest elastyczne. Do tego jak zauważyła Minister dochodzi młody człowiek który powinien być pod opieką wychowawczą i zirytowany pracodawca. Pani Minister zauważyła, że podczas debaty odbędą się trzy spotkania odnośnie kształcenia zawodowego i na których zostaną omówione te problemy i będą mile widziane pomysły co do ich rozwiązania.

Głosy senatorów

Senatorowie po wysłuchaniu Pani Minister poruszyli następujące zagadnienia:

1. konieczność wprowadzenia zawodu z certyfikatami;
2. konieczność zorganizowania kształcenia zawodowego ciągiem tak aby kończyło się dopiero w politechnice albo w wyższej szkole zawodowej, co da możliwość przystosowania się ucznia do potrzeb rynku pracy;

3. konieczność zaangażowania kuratorów oświaty w wyjaśnianie społeczeństwu celowości dokonywanych zmian;
4. konieczność zmian w Karcie Nauczyciela, szczególnie zlikwidowanie wielu archaicznych zapisów
5. konieczność podjęcia podczas debaty problematyki egzaminów na każdym z etapów edukacji i rozważenie czy testy są dobrym rozwiązaniem;
6. konieczność podjęcia rozmów także z dyrektorami gimnazjów, którzy mają wiedzę na temat blasków i cieni tego etapu edukacji;
7. konieczność wzięcia pod uwagę także głosu samorządów, bo niektórym brakuje środków z subwencji na pokrycie wydatków;
8. konieczność podjęcia w debacie także tematyki kształcenia specjalnego;
9. konieczność uwzględnienia w debacie o szkolnictwie zawodowym także głosu organizacji przedsiębiorców.

Odpowiedzi Pani Minister

Minister Zalewska po wysłuchaniu głosów senatorów zauważyła, że jest otwarta na spotkania dotyczące edukacji. Wskazała także, że ustawa o systemie oświaty musi zostać napisana od nowa bo jest nieczytelna. Pani Minister poruszyła także problem dwuzmianowości w szkołach, ale o tym musi podjąć rozmowy z organami prowadzącymi. Ponadto Minister stwierdziła, że samorząd wszedł resortowi na głowę, ponieważ usłyszał, że jest odpowiedzialny za jakość edukacji i przekonuje że to on przeznacza środki na edukację. Tę wypowiedź Pani Minister podsumowała zdaniem, że to nie samorząd, ale resort daje pieniądze na edukację. Jak wskazała Pani Zalewska ustawa jasno mówi kto za co odpowiada i kto za co płaci. Samorządy twierdzą, że dokładają do edukacji ale okazuje się – jak stwierdziła Minister Edukacji, że samorządom wystarcza środków z subwencji. Poza tym podkreśliła, że samorządy mają jeszcze podatki. Zauważyła także, że jeżeli samorządy nie chcą prowadzić szkół to niech to powiedzą, wtedy ona poprosi o ich podatki i szkoły i wtedy powstaną szkoły „menowskie”.

Odnosnie kształcenia zawodowego resort pragnie wycenić poszczególne niepełnosprawności i płacić za nie konkretnemu niepełnosprawnemu. Powstała już grupa która nad tym rozwiązaniem pracuje.

Już na zakończenie Pani Minister wskazała, że debata będzie prowadzona na poziomie całego kraju, odbędzie się 16 wojewódzkich konferencji i 16 spotkań z kuratorami.